

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
Філологічний факультет
Катедра української мови імені професора Івана Ковалика

Затверджено

на засіданні катедри української мови
ім. проф. І.Ковалика
філологічного факультету
Львівського національного університету
ім. І. Франка
(протокол № 1 від 28 серпня 2025 р.)

Завідувач катедри **З.О. Купчинська**

СИЛАБУС

**з навчальної дисципліни «Орфографічно-пунктуаційний практикум»,
що викладається в межах ОПШ
«Середня освіта (українська мова і література)», «Українська мова та
література»**

**першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
для здобувачів спеціальності 014 Середня освіта
предметної спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова і література)
та спеціальності 035.01 Українська мова та література**

**Силабус курсу
«Орфографічно-пунктуаційний практикум»
2025/2026 навчального року**

Назва курсу	Орфографічно-пунктуаційний практикум
Адреса викладання курсу	Львівський національний університет ім. Івана Франка м. Львів, вул. Університетська, 1.
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Філологічний факультет, кафедра української мови імені професора Івана Ковалика, 234 авд.
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка, 03 Гуманітарні науки Спеціальність 014 Середня освіта, 035 Філологія Предметна спеціальність 014.01 Середня освіта (Українська мова і література), спеціалізація 035.01 українська мова та література
Викладачі курсу	Левчук Оксана Іванівна, кандидат філологічних наук
Контактна інформація викладачів	ooi1127@ukr.net , oksana.levchuk@lnu.edu.ua
Консультації з курсу відбуваються	Консультації в день проведення дисципліни за попередньою домовленістю. Також можливі консультації онлайн. Для погодження часу консультацій слід писати на електронну пошту викладача
Сторінка курсу	https://philology.lnu.edu.ua/employee/levchuk-oksana
Інформація про курс	Курс «Орфографічно-пунктуаційний практикум» є вибірковою навчальною дисципліною зі спеціальності 014 Середня освіта предметної спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова і література) для освітньої програми «Середня освіта (Українська мова і література)» та викладається у 3 семестрі в обсязі 3,5 кредита (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS). Курс є частиною факультетського комплексу дисциплін вільного вибору студентів і допомагає формувати індивідуальну траєкторію навчання кожного студента.
Коротка анотація курсу	Завдання курсу: акцентувати увагу на проблемних питаннях орфографії в межах «Українського правопису»; навчити аналітичним шляхом робити правильний вибір ортограми, апробувати такі правописні правила завданнями різних типів; систематизувати аналіз усіх пунктограм української мови, з розмежуванням їх на обов'язкові, факультативні та індивідуально-авторські знаки; удосконалити вміння правильно розставляти розділові знаки та характеризувати умови їхнього використання в реченні.
Мета та цілі курсу	Мета курсу – сформувати у студентів систематизовані знання про орфографію та пунктуацію. Практична ціль курсу: удосконалити правописні та пунктуаційні навички з української мови.
Література для вивчення дисципліни	Основна: <ul style="list-style-type: none"> • Український правопис. К.: Наукова думка, 2019. 392 с. • Український правопис (2019). – Режим доступу: https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/05062019-onovl-pravo.pdf

	<ul style="list-style-type: none"> • Український правопис 2019 року. Електронний ресурс. – Режим доступу: https://2019.pravopys.net/ • Стислий огляд основних змін у новій редакції «Українського правопису» (2019). – Режим доступу: https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/osnovni-zminy%202019.pdf <p>Додаткова:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Глазова О.П. Українська орфографія: Навчальний посібник: Правила, тренувальні вправи, контрольні завдання, диктанти. Харків: Веста: Видавництво «Ранок», 2004. 284 с. • Глазова О.П. Українська пунктуація: Навчальний посібник: Правила, тренувальні вправи, контрольні завдання, диктанти. Харків: Веста: Видавництво «Ранок», 2004. 252 с. • Граматичний словник української літературної мови. Словозміна: Близько 140 000 тис. слів. Відп. ред. Н.Ф.Клименко. Видавничий Дім Дмитра Бураго, 2011. 760 с. • Довідник з українського правопису. За ред. І. Вихованця. К., 2006. • Караман С. О., Караман О. В. Українська мова: практикум з орфографії та пунктуації. Київ, 2006. • Попович І. До проблеми підвищення орфографічної та пунктуаційної грамотності учнів // Українська мова і література в школі. Київ, 2010. №3. С. 13-18. • Український орфографічний словник: Близько 165 тис. слів. За ред. В. М. Русанівського ; уклад.: В. В. Чумак та ін. 5-е вид., переробл. і доповн. К. : Довіра, 2006. 940 с. (Словники України). • Український орфографічний словник: понад 175 тис. слів. За ред. В. Г. Скляренка. Вид. 9-е, переробл. і доповн. К: Дніпро, 2009. 1011 с. • Шевелева Л. А. Український правопис у таблицях. Правила, винятки, приклади, коментарі. Харків, 2000. • Ющук І. П. Практикум з правопису і граматики української мови. К.: Освіта, 2012. 270 с. – Режим доступу: https://ushchuk.files.wordpress.com/2013/09/d196.pdf • Ющук І. П. Практичний довідник з української мови. К, 1998. – 223 с.
Тривалість курсу	Один семестр (3-ий)
Обсяг курсу	Орфографія. Пунктуація. Загальний обсяг 90 годин, у т. ч. 16 годин лекційних, 16 годин практичних і 58 години самостійної роботи. 3 кредити ЄКТС. 2 модулі.
Очікувані результати навчання	<p>Студент повинен знати:</p> <p>Модуль І. Основні орфографічні правила сучасної української мови, відображені в чинному «Українському правописі», а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> • проблемні питання правопису основи слова (літературні позначення звуків, правопису префіксів, суфіксів, складних слів, вживання великої літери); • правопис закінчень відмінюваних слів (іменників,

	<p>прикметників, числівників, займенників, дієслів);</p> <ul style="list-style-type: none"> • правопис слів іншомовного походження (передача голосних та приголосних, дифтонгів українською мовою; відмінювання іншомовних слів); • правопис власних назв. <p>Модуль II. Основні правила пунктуації, зокрема:</p> <ul style="list-style-type: none"> • аргументації вживання таких пунктограм відповідно до пунктуаційних правил, як «кома», «тире», «двокрапка» в простому та складному реченнях; • нормативні (обов'язкові та факультативні) й індивідуально-авторські розділові знаки. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • фіксувати літературні позначення звуків (зокрема ненаголошених голосних, голосних та приголосних при чергуванні, подвоєння та подовження приголосних, позначення м'якості приголосних, спрощення приголосних, вживання апострофа); • писати складні слова; • вживати велику літеру; • використовувати правильні закінчення у відмінюваних словах; • відтворювати правильно слова іншомовного походження; • відмінювати власні назви; • правильно зіставляти синтаксичні одиниці та пунктограми; • розставляти розділові знаки та пояснювати їх відповідно до правил; • розмежовувати обов'язкові та факультативні, а також індивідуально-авторські розділові знаки.
Ключові слова	Правопис, орфографічна норма, пунктуаційна норма, орфограма, пунктограма
Формат курсу	Очний / дистанційний (на платформі MOODLE)
Теми	* СХЕМА КУРСУ
Підсумковий контроль, форма	Залік
Пререквізити	Курс української мови в загальноосвітніх закладах, курс української мови за професійним спрямуванням.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Пояснювально-ілюстративний метод, метод проблемного викладення, навчальний модуль тощо.
Необхідне обладнання	Проектор
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються так: <ul style="list-style-type: none"> • виконання практичних завдань: 30% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 30; • 2 модулі: 40 % семестрової оцінки; максимальна кількість балів 40; • підсумкова тестова робота: 30% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 30.

	Підсумкова максимальна кількість балів 100.
Питання до екзамену	До заліку необхідно вивчити орфографічні та пунктуаційні норми, які розглядалися на лекційних та практичних заняттях та були винесені на самостійне опрацювання
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

СХЕМА КУРСУ

Тиж. / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література	Завдання, год	Термін виконання
	МОДУЛЬ І				
1 / 2	Правописна норма. Основні правописні зміни 2019 року. Правопис основи слова	лекція	- Глазова О.П. Українська орфографія: Навчальний посібник: Правила, тренувальні вправи, контрольні завдання, диктанти – Харків: Веста: Видавництво «Ранок», 2004. – 284 с. - Український правопис (2019). – Режим доступу: https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/05062019-onovl-pravo.pdf	Правопис слів іншомовного походження 4 год	До 8-го тижня
2 / 2	Окремі (складні) випадки літерних позначень звуків: ненаголошені <i>e-u</i> , апостроф, м'який знак, зміни приголосних при їх збігу (у групах – <i>цьк-</i> , <i>-ськ</i> , <i>-зьк-</i> , <i>-ск</i> тощо), спрощення, подвоєння та подовження приголосних в основах українських та іншомовних слів.	практичне заняття, словниковий диктант (5 балів)	- Глазова О.П. Українська орфографія: Навчальний посібник: Правила, тренувальні вправи, контрольні завдання, диктанти – Харків:	Практичні завдання (рукопис, власна розробка) 4 год	До 2-го тижня

			<p>Веста: Видавництво «Ранок», 2004. – 284 с.</p> <p>- Український правопис (2019). – Режим доступу: https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/05062019-onovl-pravo.pdf</p>		
3 / 2	Правопис складних слів	лекція	<p>- Глазова О.П. Українська орфографія: Навчальний посібник: Правила, тренувальні вправи, контрольні завдання, диктанти – Харків: Веста: Видавництво «Ранок», 2004. – 284 с.</p> <p>- Український правопис (2019). – Режим доступу: https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/05062019-onovl-pravo.pdf</p>	Правопис складних займенників. Правопис складних службових частин мови та вигуків 4 год	До 8-го тижня
4 / 2	Правопис складних іменників. Правопис складних прикметників. Правопис складних прислівників.	практичне заняття, словниковий диктант (5 балів)	<p>- Глазова О.П. Українська орфографія: Навчальний посібник: Правила, тренувальні вправи,</p>	Практичні завдання (рукопис, власна розробка) 4 год	До 4-го тижня

			<p>контрольні завдання, диктанти – Харків: Веста: Видавництво «Ранок», 2004. – 284 с.</p> <p>- Український правопис (2019). – Режим доступу: https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/05062019-onovl-pravo.pdf</p>		
5 / 2	Правопис закінчень відмінюваних слів	лекція	<p>- Глазова О.П. Українська орфографія: Навчальний посібник: Правила, тренувальні вправи, контрольні завдання, диктанти – Харків: Веста: Видавництво «Ранок», 2004. – 284 с.</p> <p>- Український правопис (2019). – Режим доступу: https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/05062019-onovl-pravo.pdf</p>	Правопис закінчень іменників різних відмін у давальному, орудному, місцевому відмінках. Правопис закінчень власне кількісних та порядкових числівників. Правопис закінчень прикметників та займенників. Відмінювання складених числівників 4 год	До 8-го тижня
6 / 2	Складні випадки правопису окремих відмінків іменників та числівників, а також особових форм дієслів	практичне заняття, словниковий	<p>- Глазова О.П. Українська орфографія: Навчальний</p>	Практичні завдання (рукопис, власна розробка) 4 год	До 6-го тижня

		диктант (5 балів)	<p>посібник: Правила, тренувальні вправи, контрольні завдання, диктанти – Харків: Веста: Видавництво «Ранок», 2004. – 284 с.</p> <p>- Український правопис (2019). – Режим доступу: https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/05062019-onovl-pravo.pdf</p>		
7 / 2	Правопис власних назв	лекція	<p>- Глазова О.П. Українська орфографія: Навчальний посібник: Правила, тренувальні вправи, контрольні завдання, диктанти – Харків: Веста: Видавництво «Ранок», 2004. – 284 с.</p> <p>- Український правопис (2019). – Режим доступу: https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/05062019-onovl-pravo.pdf</p>	Розмежування власних та загальних назв. Правопис імен, прізвищ, географічних назв при словозміні. Велика літера в складених власних назвах, уваги до фонетичних правил правопису прізвищ різного походження. 4 год	До 8-го тижня
8 / 2	Підсумкові зауваги до орфографічних норм сучасної української літературної мови.	практичне заняття,	<p>- Глазова О.П. Українська</p>	Модульна робота з орфографії 2 год	8-ий тиждень

		модуль (20 балів)	орфографія: Навчальний посібник: Правила, тренувальні вправи, контрольні завдання, диктанти – Харків: Веста: Видавництво «Ранок», 2004. – 284 с. - Український правопис (2019). – Режим доступу: https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/05062019-onovl-pravo.pdf		
	МОДУЛЬ II				
9 / 2	Найголовніші правила пунктуації з урахуванням основних принципів. Характеристика та класифікація пунктограм. Кома як найчастотніша пунктограма в реченні. Кома в простому реченні	лекція	Глазова О.П. Українська пунктуація: Навчальний посібник: Правила, тренувальні вправи, контрольні завдання, диктанти – Харків: Веста: Видавництво «Ранок», 2004. – 252 с. Український правопис (2019). – Режим доступу: https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/05062019-onovl-pravo.pdf	Розділові знаки в простому реченні. Пунктограми при однорідних членах речення. Схеми можливих комбінацій однорідних членів речення із безсполучниковим та сполучниковим зв'язком та розділові знаки при цьому. Відокремлені члени речення. Оформлення вставних та вставлених компонентів у реченні, їх розмежування. Пунктуаційне оформлення звертання у реченні. 7 год	До 16-го тижня

			a%20serednya/05062019-onovl-pravo.pdf		
10 / 2	Кома як найчастотніша пунктограма в реченні. Аргументація вживання коми в простому реченні пунктуаційними правилами	практичне заняття, навчальний диктант (5 балів)	Глазова О.П. Українська пунктуація: Навчальний посібник: Правила, тренувальні вправи, контрольні завдання, диктанти – Харків: Веста: Видавництво «Ранок», 2004. – 252 с. Український правопис (2019). – Режим доступу: https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/05062019-onovl-pravo.pdf	Практичні завдання (рукопис, власна розробка) 4 год	До 10-го тижня
11 / 2	Кома в складному реченні	лекція	Глазова О.П. Українська пунктуація: Навчальний посібник: Правила, тренувальні вправи, контрольні завдання, диктанти – Харків: Веста: Видавництво «Ранок», 2004. – 252 с. Український правопис (2019). – Режим доступу:	Розділові знаки в складному реченні. Коми між частинами складносурядного, складнопідрядного та безсполучникового речень 4 год	До 16-го тижня

			https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/05062019-onovl-pravo.pdf		
12 / 2	Аргументація вживання коми в складному реченні пунктуаційними правилами	практичне заняття, навчальний диктант (5 балів)	Глазова О.П. Українська пунктуація: Навчальний посібник: Правила, тренувальні вправи, контрольні завдання, диктанти – Харків: Веста: Видавництво «Ранок», 2004. – 252 с. Український правопис (2019). – Режим доступу: https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/05062019-onovl-pravo.pdf	Практичні завдання (рукопис, власна розробка) 4 год	До 12-го тижня
13 / 2	Пунктограма «тире». Тире в простому та складному реченнях. Відмінність «тире» та «дефісу».	лекція	Глазова О.П. Українська пунктуація: Навчальний посібник: Правила, тренувальні вправи, контрольні завдання, диктанти – Харків: Веста: Видавництво «Ранок», 2004. – 252 с. Український	Тире між підметом та присудком. Тире для відокремлення членів речення. Тире у складному реченні. Факультативні випадки тире 4 год	До 16-го тижня

			<p>правопис (2019). – Режим доступу: https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/05062019-onovl-pravo.pdf</p>		
14 / 2	Аргументація вживання тире в простому та складному реченнях пунктуаційними правилами.	практичне заняття, навчальний диктант (5 балів)	<p>Глазова О.П. Українська пунктуація: Навчальний посібник: Правила, тренувальні вправи, контрольні завдання, диктанти – Харків: Веста: Видавництво «Ранок», 2004. – 252 с.</p> <p>Український правопис (2019). – Режим доступу: https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/05062019-onovl-pravo.pdf</p>	Практичні завдання (рукопис, власна розробка) 4 год	До 14-го тижня
15 / 2	Пунктограма «двокрапка». Двокрапка у простому та складному реченнях. Пунктограми «крапка з комою», «дужки».	лекція	<p>Глазова О.П. Українська пунктуація: Навчальний посібник: Правила, тренувальні вправи, контрольні завдання, диктанти – Харків: Веста: Видавництво «Ранок», 2004. – 252</p>	Конструкції з чужим мовленням. Розділові знаки при прямій мові 4 год	До 16-го тижня

			с. Український правопис (2019). – Режим доступу: https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/05062019-onovl-pravo.pdf		
16 / 2	Аргументація вживання двокрапки у простому та складному реченнях пунктуаційними правилами. Пунктуаційний аналіз речення та тексту	практичне заняття, модуль (20 балів)	Глазова О.П. Українська пунктуація: Навчальний посібник: Правила, тренувальні вправи, контрольні завдання, диктанти – Харків: Веста: Видавництво «Ранок», 2004. – 252 с. Український правопис (2019). – Режим доступу: https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/05062019-onovl-pravo.pdf	Модульна робота з пунктуації 2 год	16-ий тиждень
17 / 2	Підсумкова залікова робота (30 балів)	залік	Український правопис (2019). – Режим доступу: https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/05062019-onovl-pravo.pdf	Тестові завдання 2 год	